

Eksempel viser at kommunen kan leggja til rett

Slik kan ungdom

UTLEIGE: 67 toroms leilegheiter i Søndre Nordstrand er eit konkret bevis på at det er mogeleg å byggja og leiga ut rimelege husvære til ungdom. SV vil ha meir av dette, Høgre seier nei.

BUSTAD-POLITIKK

Av Magnhild Folkvord (tekst) og Linda Bournane Engelberth (foto)

Raudmåla trebygninga i tre etasjar mot ein bakgrunn av grønne tre – det er ikkje berre eit symbol på bustadidyll, det er heilt verkeleg. Til og med husleigene er slik at du trur dei ikkje kan vera sanne i ein hovudstad med ein brutal bustadmarknad.

2-roms under 6000 kr

I bydel Søndre Nordstrand finst stiftinga som leiger ut toroms leilegheiter (49-57 kvaratmeter) til ungdom, husleiga ligg mellom 5000 og 6000 kroner i månaden. Ungdommar mellom 20 og 30 år står på ventelisten og får tildelt bustad ut frå kor lang butid dei har i bydelen. Alle betaler eit depositum på 30.000 kroner. Elles i bydelen ligg husleigene på om lag 9500 kroner i månaden for tilsvarande leilegheiter.

– Er dette ein Kardemomeby bygd på luftig idealisme?

– Grunnlaget er ein festeavtale med kommunen, tomta var eit jorde som ikkje vart brukt til noko, forklarer Trine Dønhaug, styreleiar for Thorn Dønhaugs boligstiftelse.

I dag betaler stiftinga 110.000 kroner i året i festeav-

FAKTA

Bustadpolitikk

- SV foreslår at Oslo kommune skal skaffa 10.000 rimelege utlegebustader for ungdom.
- Boligstiftelsen Thorn Dønhaug er eksempel på at ei stifting kan skaffa rimelege bustader dersom dei får tilgang til rimelege tomter.
- Kravet til eigenkapital i ei stifting er i dag 100.000 kroner.
- Byrådet i Oslo vil heller satsa på etableringslån og direkte tilskott enn på rimelege utlegebustader.

gift til kommunen.

– Berre festeavgifta har gitt kommunen ein del inntekter i løpet av desse åra, og ingen utgifter, seier styreleiaaren.

Ingen tar ut utbytte

Dei fem blokkene var ferdige i 1991, med 67 uteleigeleilegheiter for ungdom. Bustadselskapet er organisert som ei stifting, her er det ingen som tar ut utbytte. Husleiga dekkjer drift og vedlikehald, inkludert eigen vaktmeister i 60 prosent stilling.

I lag med Ingvild Reymert har Dønhaug, SV-representant i bystyret i Oslo, levert inn framlegg om at bystyret skal byggja 10.000 ungdomsleilegheiter etter same modell. Men byrådsfleirtalet seier nei (sjå undersak).

Bustadstiftinga i Lerdalsfaret i Søndre Nordstrand har vore i drift i 22 år, og SV-representantane er overtydde om at dette er ein modell som bør kopierast.

– Det er bra at folk kan få eiga sin eigen bustad når det let seg gjera, men slik bustadmarknaden er no, må det finnast utleigalternativ for ungdom som ikkje har den kapitalen som trengst, seier Reymert.

– Rimelege utlegebustader

for ungdom er heilt avgjerande om vi ikkje skal få eit varig klassekilje mellom dei som har foreldre som har pengar til å hjelpe dei inn på bustadmarknaden, og dei som ikkje har det, seier Heikki Holmås, i denne samanhengen førstekandidat for SV til stortingsvalet.

– Han er gjerne med på å reklamera for Oslo-eksemplet.

Kommunane avgjer

– Kva kan Stortinget gjera for å få meir av dette?

– Vi har fått til 20 års fastrente for lån i Husbanken, men kva som blir gjort i kvar kommune, er opp til kommunane sjølv, seier Holmås.

Simen Våreid (36) er ein av dei eldste leidgetakarane, snart på veg ut. Han er svært godt nøgd med butilboden. Han har tidlegare vore innom Ungbo.

– Der var det fest og uro heile tida. Slik er det ikkje her, seier han.

Dønhaug legg vekt på at dette ikkje er eit bustadtiltak for «vanskelegstilte», det er eit butilbod til ungdom i bydelen. Vanleg butid er fem år, unntaksvise kan den bli noko forlenga. Gjennomsnittleg butid er tre-fire år.

– I og med at vi har objektive kriterium, slik som alder og butid i bydelen, som utgangspunkt, får vi også ei naturlig samansetting av leidgetakarane, seier ho, og legg til at ho opplever ikkje andre problem her enn det som er høgst vanleg i andre burettslag.

50.000 i eigenkapital

Dønhaug «arva» bustadprosjektet frå far sin. Han var bydelspolitikar for SV, og ein pådrivar for både ungdomsklubb og eldrebustader i området, men døydde før ungdomsbustadene vart realiserte. Kravet til eigenkapital for bustadstiftinga var 50.000 kroner.

«Rimelege utlegebustader er avgjerande om vi ikkje skal få eit varig klassekilje»

✓ 27/8/13

HEIKKI HOLMÅS, SV

GOD STAD Å BU: Simen Våreid (i stolen) Trine Dønhaug som vil ha meir av same

– Eg trudde eg skulle bli nøydd til å selja bilen min for å få det i gang, men med å selja andelsbevis for 100 kroner stykket i lokalmiljøet, greidde vi å skaffa pengane, og vi fekk dessutan god hjelp frå Selvvaag i starten, fortel ho.

Bygginga vart finansiert med eit grunnlån frå Husbanken på 25 millionar kroner, og eit ungdomslån på 11 millionar. No er om lag halvparten nedbetalt, noko som kan gjera det mogeleg for stiftinga å utvida verksemda. Det manglar ikkje planar.

– Fekk vi høve til det, ville